

ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
ΤΜΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ

**ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ: ΤΟ ΣΠΗΛΑΙΟ ΤΩΝ ΚΑΜΑΡΩΝ ΚΑΙ Η ΚΑΜΑΡΑΪΚΗ
ΚΕΡΑΜΙΚΗ ΤΩΝ ΠΑΛΑΙΩΝ ΑΝΑΚΤΟΡΩΝ**

ΓΕΩΡΓΙΑ-ΜΑΡΙΑ-ΡΟΖΑΛΙΑ ΣΟΥΕΡΕΦ

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ: κ. Α. ΒΛΑΧΟΠΟΥΛΟΣ

ΙΩΑΝΝΙΝΑ, ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2023

ΤΟ ΣΠΗΛΑΙΟ ΤΩΝ ΚΑΜΑΡΩΝ

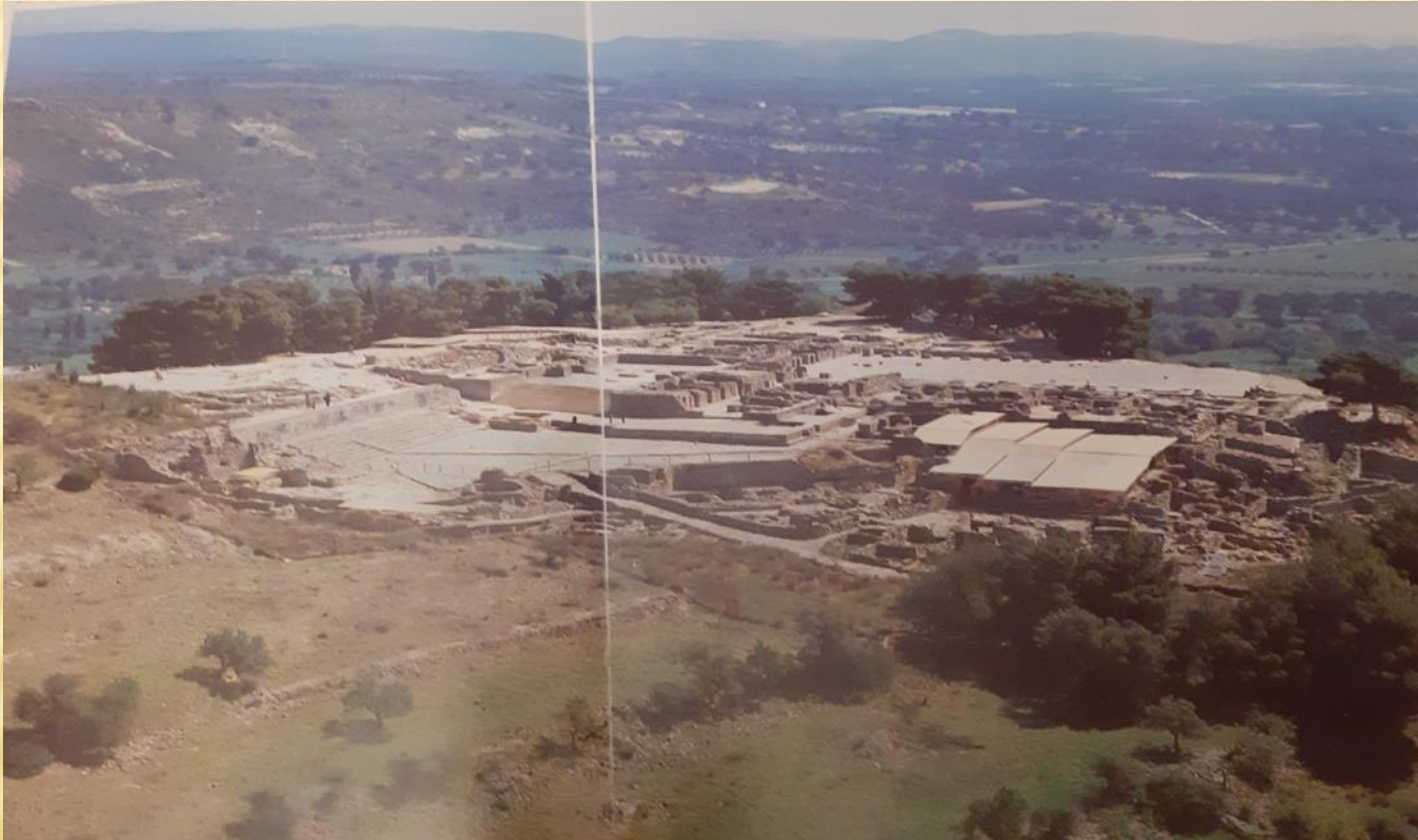
ΚΑΜΑΡΑΪΚΑ ΑΓΓΕΙΑ
ΣΤΗΝ ΠΑΛΑΙΟΑΝΑΚΤΟΡΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ
ΣΤΗΝ ΚΡΗΤΗ

Ο ΧΑΡΤΗΣ ΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ ΤΗ ΜΕΣΟΜΙΝΩΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟ

ΠΑΛΑΙΟΑΝΑΚΤΟΡΙΚΗ ΚΡΗΤΗ 1900-1700 Π. Χ.

ΦΑΙΣΤΟΣ

Ανακτορικό συγκρότημα Φαιστού
Πηγή L. Pernier, Il Palazzo Minoico di Festos

ΑΝΑΣΚΑΦΕΣ ΣΤΟ ΑΝΑΚΤΟΡΟ ΤΗΣ ΦΑΙΣΤΟΥ ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΤΑΛΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

✕ Πηγή L. Pernier, Il Palazzo Minoico di Festos

ΧΩΡΙΟ ΚΑΜΑΡΕΣ

ΣΠΗΛΑΙΟ ΚΑΜΑΡΩΝ

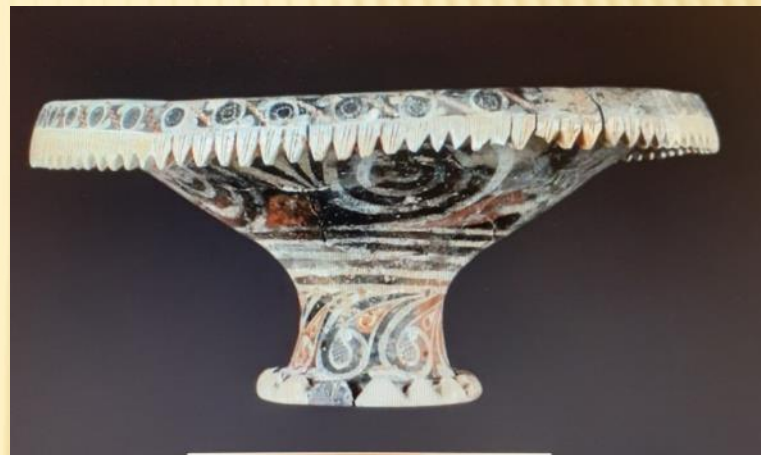

ΤΟ ΣΠΗΛΑΙΟ ΤΩΝ ΚΑΜΑΡΩΝ-ΚΑΜΑΡΑΪΚΑ ΑΓΓΕΙΑ

✕ ΠΗΓΗ wikipedia <https://el.wikipedia.org> Σπήλαιο Καμαρών

ΚΑΜΑΡΑΪΚΟΣ ΡΥΘΜΟΣ:
ΈΝΑΣ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΔΙΑΚΟΣΜΗΤΙΚΟΤΕΡΟΥΣ ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΚΟΥΣ
ΡΥΘΜΟΥΣ

ΠΗΓΗ: ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

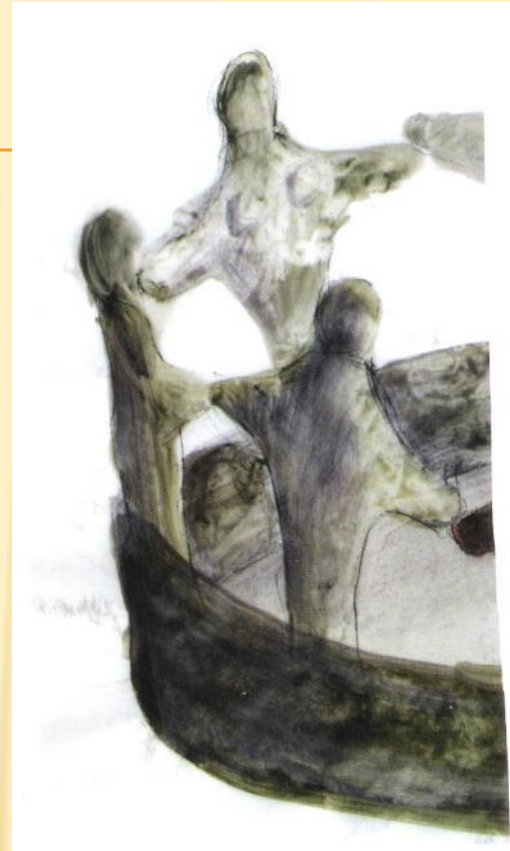
ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΚΑΜΑΡΑΪΚΟΥ ΡΥΘΜΟΥ

- ✕ Αρτια τεχνική κατασκευή με τη χρήση του ταχύστροφου τροχού
- ✕ Εξαιρετική λεπτότητα στο χείλος τους
- ✕ Μοναδική σύνθεση θεματολογίου
- ✕ Διακοσμητικά μοτίβα-ρόδακες-φυλλοφόρες ταινίες
- ✕ Σπάνια απαντούν ανθρώπινες μορφές, ερυθρού, πορτοκαλί, κιτρινωπού και λευκού χρώματος σε μαύρο βάθος
- ✕ Πολυμορφία- πολυπλοκότητα-πολυχρωμία
- ✕ Λεπτότητα των τοιχωμάτων-ωοκέλυφα αγγεία
- ✕ Οι παντός είδους κυματισμοί
- ✕ Ακρίβεια σχημάτων
- ✕ Περίτεχνα σχήματα

ΤΑ ΔΙΑΚΟΣΜΗΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ (ΜΟΤΙΒΑ) ΤΩΝ ΚΑΜΑΡΑΪΚΩΝ ΑΓΓΕΙΩΝ

- ✕ Πολύχρωμα
- ✕ Καμπυλόγραμμα
- ✕ Εικονιστικά – γεωμετρικά – φυτικά- ζωικά θέματα
- ✕ Συνδυασμός του ζωγραφικού στοιχείου με το πλαστικό

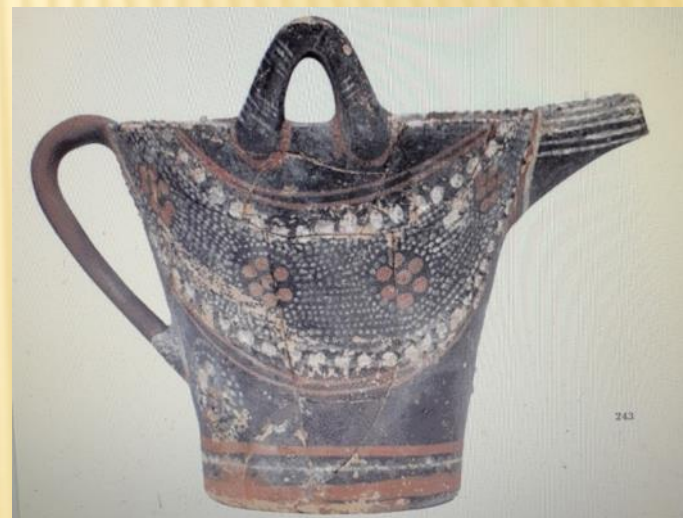

Ανθρώπινες μορφές εμφανίστηκαν στην καμαραϊκή διακοσμητική για θρησκευτικούς λόγους, όπως για παράδειγμα στο χορό των λάλτρεων, το οποίο εικονίζεται σε μία οπωροδόχη, και φαίνεται να προσκολλώνται στα χείλη των αγγείων. Από το ανάκτορο της Φαιστού.

Η ΧΡΗΣΗ ΤΩΝ ΚΑΜΑΡΑΪΚΩΝ ΑΓΓΕΙΩΝ

- Σκεύη τραπεζιού- συμποσίων
- Σκεύη αποθήκευσης
- Σκεύη αποστολής ειδών εμπορίου
- Σκεύη για καλλωπισμό
- Σκεύη για τελετουργίες
- Αναθήματα σε ιερά
- ΕΙΔΗ ΣΚΕΥΩΝ:
- Κρατήρες, πρόχοι, αμφορείς,
- οπωροδόχοι, κύαθοι, σφαιρικά
- κύπελλα, τσαγιέρες, καρποδόχες (αβαθείς λεκάνες).
- ΠΗΓΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

ΔΕΙΓΜΑΤΑ ΚΑΜΑΡΑΪΚΩΝ ΑΓΓΕΙΩΝ ΑΠΟ ΤΙΣ ΑΝΑΣΚΑΦΕΣ ΤΗΣ ΙΤΑΛΙΚΗΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ

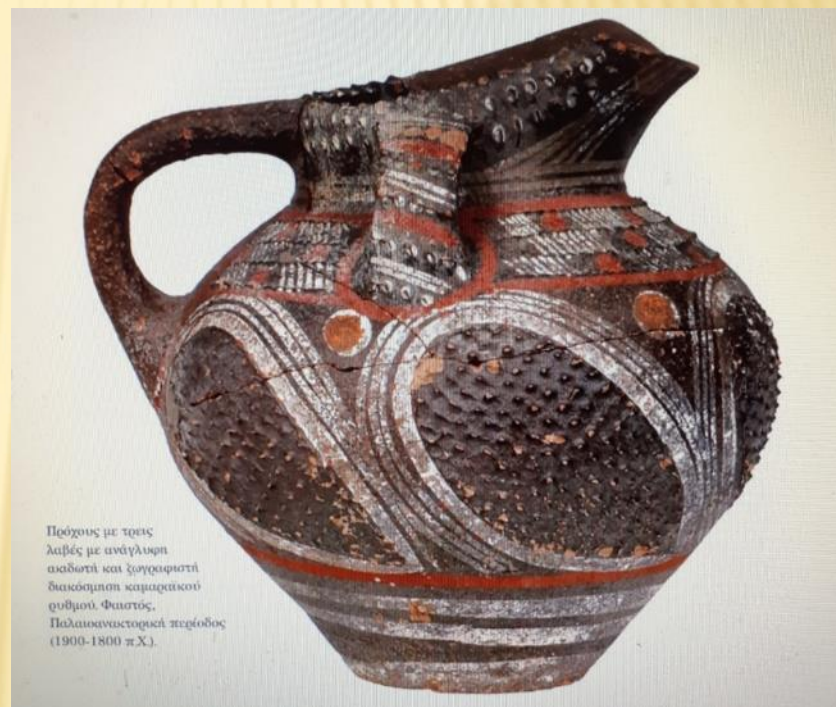

Πηγή L. Pernier, Il Palazzo Minoico di Festos

ΦΑΣΕΙΣ ΚΑΜΑΡΑΪΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΗΝ GISELA WALBERG

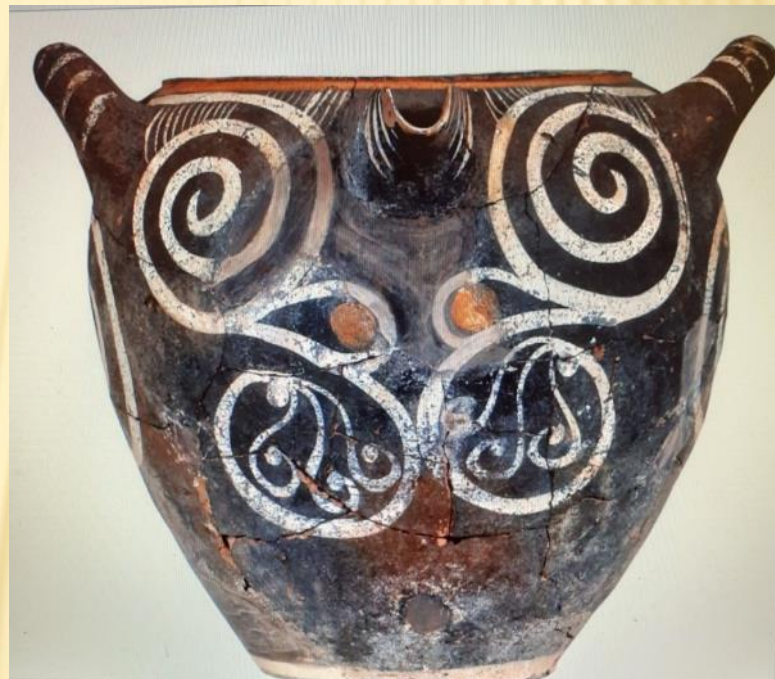
- ✕ Προκαμαραϊκή φάση 2000-1900 π.Χ.
- ✕ Πρώιμη καμαραϊκή φάση 1900-1800 π.Χ.
- ✕ Κλασική ή ώριμη καμαραϊκή φάση 1800-1700 π.Χ.
- ✕ Μετακαμαραϊκή φάση 1700-1600 π.Χ.

- ✕ Πρόχους με τρεις λαβές και ακιδωτή ζωγραφιστή κόσμηση. Φαιστός, πρώιμης καμαραϊκής φάσης, 1900-1800 π.Χ.

ΠΗΓΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

Γεφυρόστομη πρόχους με σύνθετη σπειροειδή διακόσμηση.
Φαιστός, πρώιμης καμαραϊκής φάσης, 1900 -1800 π.Χ.

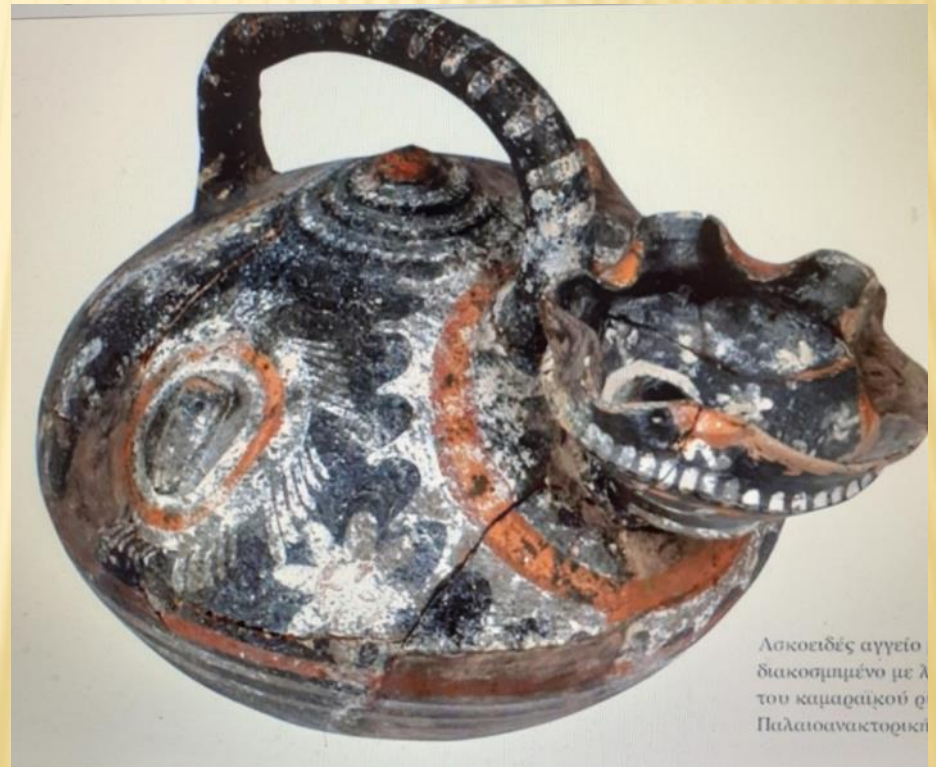

ΠΗΓΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

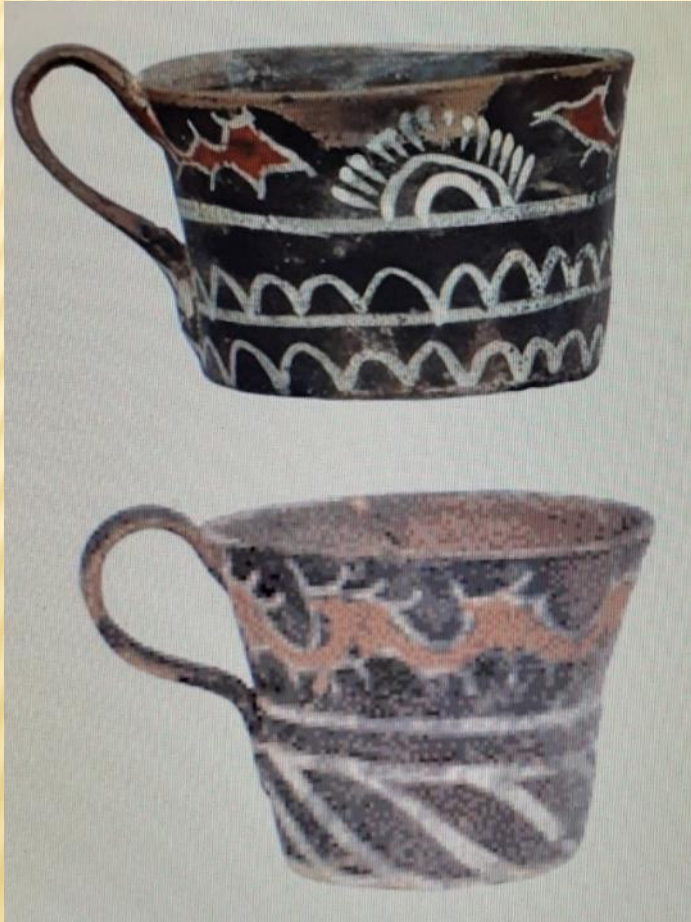
- ✘ Καρποδόχη καμαραϊκού ρυθμού με εξαιρετικά σύνθετη πολύχρωμη διακόσμηση από σπείρες, θυσάνους και δικτυωτά. Πολυτελές σκεύος συμποσίου από το ανάκτορο της Φαιστού, κλασικής ή ώριμης καμαραϊκής φάσης, 1800-1700 π.Χ.

- ✕ Ασκοειδές αγγείο με πτυχωτή προχοή. Είναι διακοσμημένο με λευκή σύνθετη διακόσμηση. Φαιστός, κλασικής ή ώριμης καμαραϊκής φάσης, 1800-1700 π.Χ.

ΠΗΓΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

- ♦ Δύο κύπελλα με πολύχρωμη καμαραϊκή διακόσμηση.
Φαιστός, κλασικής ή ώριμης καμαραϊκής φάσης, 1800-1700 π.Χ.

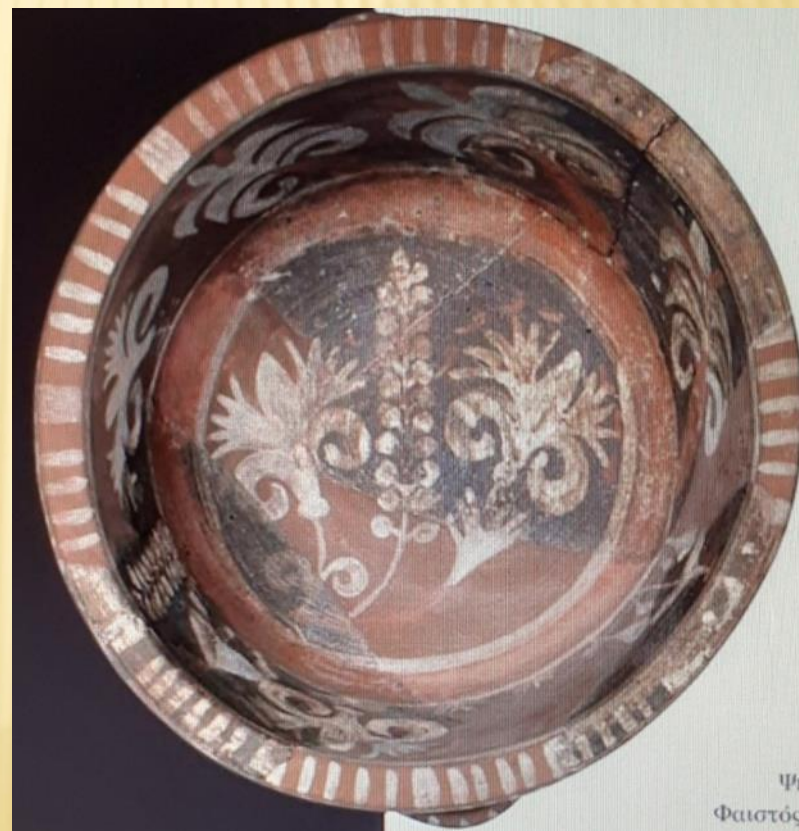
- ♦ ΠΗΓΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

Καρποδόχη, στο πόδι και
στον κορμό έχει επίθετα
λευκά άνθη, με ολόγλυφους
ανθοκάλυκες. Φαιστός,
κλασικής ή ώριμης
καμαραϊκής φάσης,
1800-1700 π.Χ.

ΠΗΓΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

Μικρή λεκάνη με διακοσμητική από κρινοειδή άνθη και φυτά στο εσωτερικό και στο εξωτερικό τοίχωμα. Φαιστός, κλασικής ή ώριμης καμαραϊκής φάσης, 1800-1700 π.Χ.

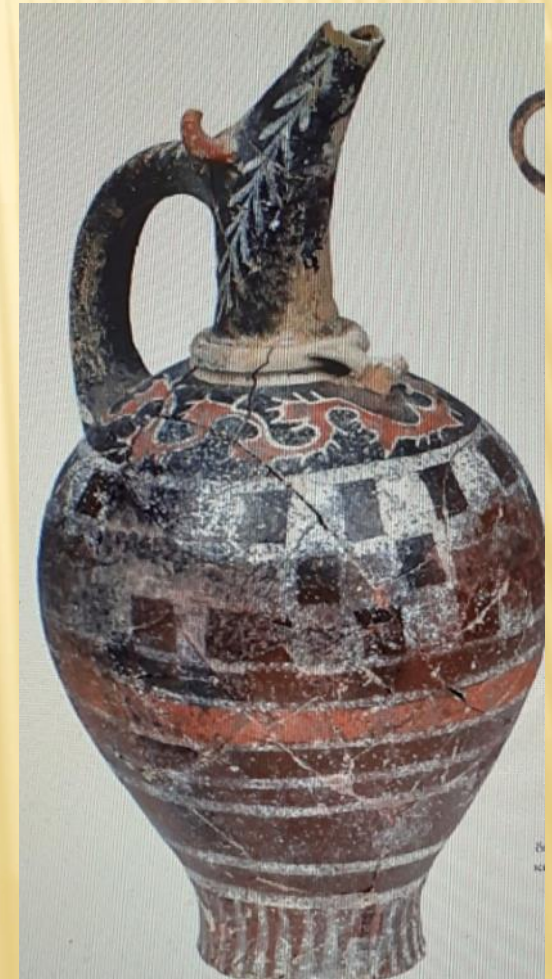
ΠΗΓΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

ψη
Φαιστός,

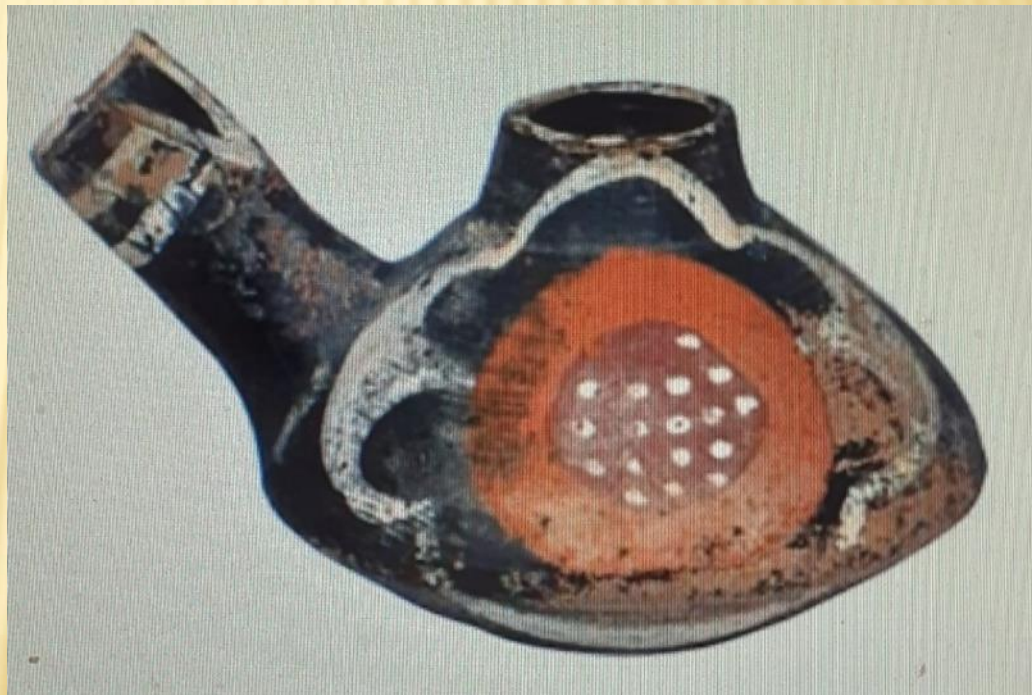
Πρόχους διακοσμημένη
με τα μοτίβα της άκανθας και
της σκακιάρας (αβακωτού).

Σκεύος ανακτορικού σερβίτσιου.

Φαιστός, κλασικής ή ώριμης
καμαραϊκής φάσης, 1800-1700 π.Χ.

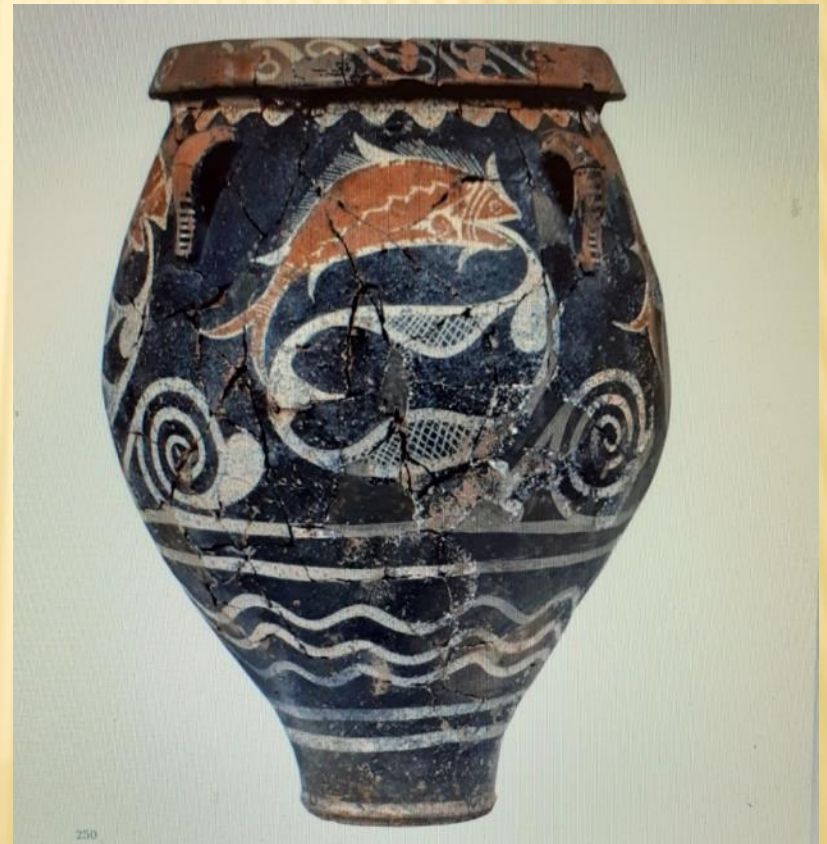

Μικρό αγγείο με προχοή και πολύχρωμη καμαραϊκή διακόσμηση. Φαιστός, κλασικής ή ώριμης καμαραϊκής φάσης, 1800-1700 π.Χ.

•

✕ Πίθος καμαραϊκού ρυθμού με διακόσμηση ψαριών, σπειρών.
Είναι από τα ελάχιστα δείγματα
καμαραϊκών αγγείων με
εικονιστικά θέματα από τη φύση.
Φαιστός, κλασικής ή ώριμης
καμαραϊκής φάσης, 1800-1700 π.Χ.

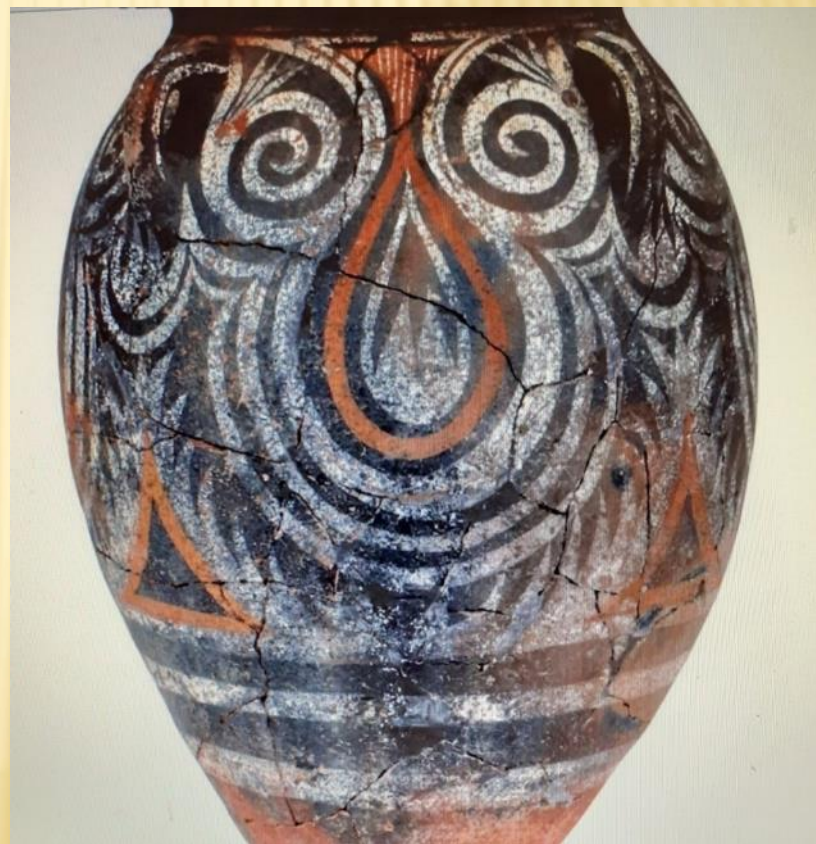

Δύο γεφυρόστομες πρόχοι σφαιρικές με πολύχρωμη καμαραϊκή διακόσμηση, γραπτή διακόσμηση λευκού, κοκκινωπού και μαύρου χρώματος και ρόδακες δεξιά και αριστερά της πρόχου. Φαιστός, κλασικής ή ώριμης καμαραϊκής φάσης, 1800-1700 π.Χ.

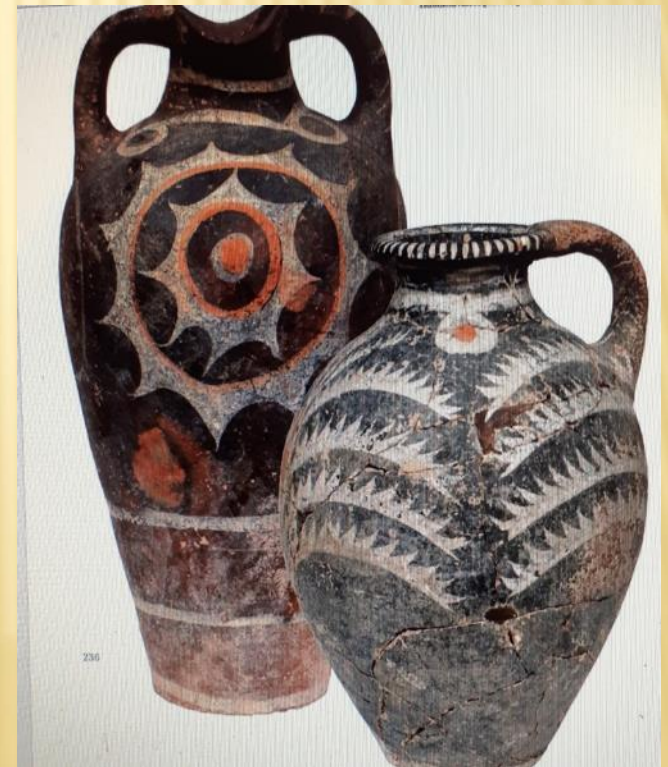
Πίθος με σύνθετη διακόσμηση σπειρών και φυτικών θεμάτων. Φαιστός, κλασικής ή ώριμης καμαραϊκής φάσης, 1800-1700 π.Χ.

Τα καμπυλόγραμμα, σπειροειδή και λοιπά γεωμετρικά θέματα δημιουργούν μια ιδιότυπη «ανεινονική» εικονιστική διακόσμηση, με έντονα μεταφυσικό χαρακτήρα.

- ✘ Αμφορέας με οδοντωτό ρόδακα και πρόχους με φυτική διακόσμηση (φοίνικα).

Φαιστός, κλασικής ή ώριμης καμαραϊκής φάσης, 1800-1700 π.Χ.

- ✘ ΠΗΓΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

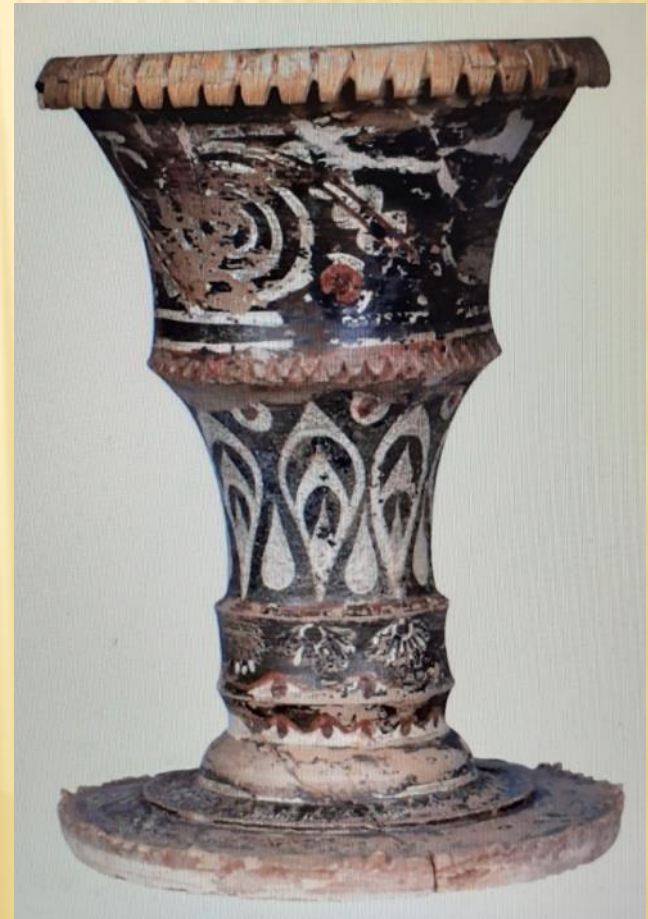
- ✖ Ημισφαιρικό κύπελλο με πολύχρωμα ή λευκά διακοσμητικά μοτίβα και συνθέσεις. Ανήκει στον τύπο των ωκέλυφων αγγείων.
Φαιστός, κλασικής ή ώριμης καμαραϊκής φάσης, 1800-1700 π.Χ.

- ✖ ΠΗΓΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

Υποστάτης στήριξης σκεύους με δαντελωτή διακόσμηση στο χείλος παρόμοιο με τις καρποδόχες των συμποσίων.

Έχει ανάγλυφη ζωγραφιστή διακόσμηση. Ανάκτορο Φαιστού, κλασικής ή ώριμης καμαραϊκής φάσης, 1800-1700 π.Χ.

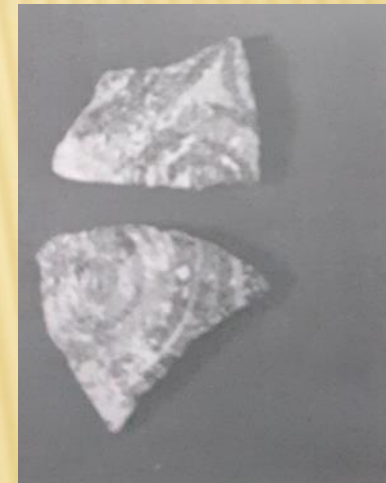
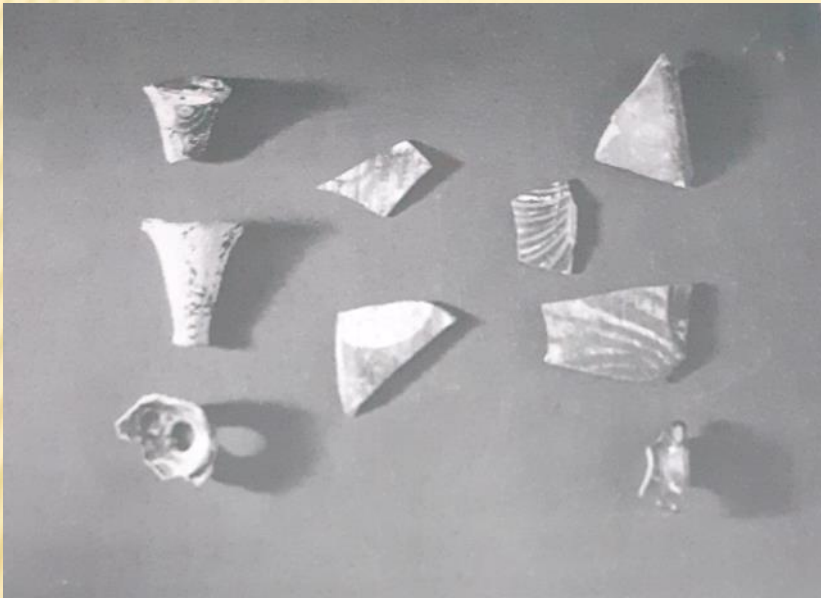

Καρινωτό κύπελλο με σύνθετες πολύχρωμες διακοσμήσεις.
Φαιστός, κλασικής ή ώριμης καμαραϊκής φάσης, 1800-1700 π.Χ.

ΠΗΓΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

ΤΑ ΚΑΜΑΡΑΪΚΑ ΑΓΓΕΙΑ ΩΣ ΕΞΑΓΩΓΙΜΟ ΠΡΟΪΟΝ ΣΤΗΝ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΜΕΣΟΤΕΙΟ

- ✕ ΠΗΓΗ: Υπουργείο Πολιτισμού, «Κρήτη- Αίγυπτος. Πολιτισμικοί δεσμοί τριών χιλιετιών»

ΚΑΜΑΡΑΪΚΑ ΛΑΤΤΕΙΑ ΣΤΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

Αρχαιολογία Online<https://www.archaiologia.gr> › blog

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Η μινωική κεραμική αγγίζει το επίπεδο τελειότητας κατά την Παλαιοανακτορική περίοδο (1900-1700 π.Χ.). Μέσα από την εμφάνιση των περίτεχνων καμαραϊκών αγγείων με την εντυπωσιακή πολυχρωμία στη διακόσμηση, η παραγωγή των Παλαιών Ανακτόρων αποπνέει ευαισθησία, επινοητικότητα, δυναμισμό και κύρος.

ΒΙΒΛΙΟΤΡΑΦΙΑ

- ✕ Α. Βασιλάκης, *Μινωική Κρήτη. Από τον μύθο στην Ιστορία*, Αθήνα 1999
- ✕ Δ. Χατζή-Βαλλιάνου, Φαιστός, Υπουργείο Πολιτισμού, Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων και Απαλλοτριώσεων, Αθήνα, 1989
- ✕ Ιστορία του Ελληνικού Έθνους, Προϊστορία και Πρωτοϊστορία, Εκδοτική Αθηνών Α.Ε., 1970
- ✕ Χρ. Ντούμας, Περίγραμμα Προϊστορικής Αρχαιολογίας - Πανεπιστημιακές Σημειώσεις, ΕΚΠΑ, 1997
- ✕ Ν. Παναγιωτάκης (επιμ.), Κρήτη: Ιστορία και Πολιτισμός, Τόμος Α, Κρήτη 1987
- ✕ Υπουργείο Πολιτισμού, Κρήτη- Αίγυπτος. Πολιτισμικοί δεσμοί τριών χιλιετιών
- ✕ G. Walberg, Kamares. A Study of the Character of Palatial MM Pottery, 1976
- ✕ L. Pernier, Il Palazzo minoico di Festos Vol,I, La Libreria dello Stato, Istituto d'archeologia e storia dell'arte, Roma 1935
- ✕ P.P. Betancourt, (1985) Η Ιστορία της Μινωικής Κεραμικής. Καρδαμίτσα
- ✕ R. Treuil, P. Darcque, J.-Cl. Poursat, G. Touchais, Οι Πολιτισμοί του Αιγαίου, Εκδόσεις Καρδαμίτσα, Αθήνα 2015